

تاریخچہٴ نزاع اسرائیل و فلسطین

ایلان پاپہ • ترجمہٴ محمد مہدی پور

www.ketab.ir

سرشناسه:

پاپه، ایلان، ۱۹۵۴-م.

Pappe, Ilan

عنوان و نام پدیدآور:

تاریخچهٔ نزاع اسرائیل و فلسطین:

ایلان پاپه؛ ترجمهٔ محمد مهدی پور

تهران، ترجمان علوم انسانی، ۱۴۰۳.

۱۵۲ ص.

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

۹۷۸-۶۲۲-۵۷۳۴-۷۹-۱

DS119/۷۶

۹۵۶/۹۴۰۵

۹۹۰۱۵۶۴

تاریخچهٔ نزاع اسرائیل و فلسطین

نویسنده

ایلان پاپه

ترجمه

محمد مهدی پور

ناشر

ترجمان علوم انسانی

ویراستار

علی کریمی

نمونه خوان

علیرضا شفیعی نسب

طراح جلد

حسین اقدسی یزدلی

صفحه آرا

مادرین گلخانی

چاپ

زیتون

نوبت چاپ

اول، ۱۴۰۳

شمارگان

۱۰۰۰ نسخه

مؤسسه مطبوعات و پژوهش‌های بنیان

این کتاب با همکاری مرکز پژوهش‌های بنیان منتشر شده است.

پست الکترونیکی: tarjoman.nashr@gmail.com
فروشگاه اینترنتی: www.tarjomaan.shop

حقوق چاپ و نشر در تمام قالب‌ها اعم از
کاغذی، الکترونیکی و صوتی انحصاراً برای
انتشارات ترجمان علوم انسانی محفوظ است.

درباره نویسنده

ایلان پایه مورخ و فعال اجتماعی اسرائیلی است. او استاد دانشکده علوم اجتماعی و مطالعات بین الملل و رئیس مرکز اروپایی مطالعات فلسطین در دانشگاه اکستر بریتانیاست. پاک سازی قومی فلسطین (*The Ethnic Cleansing of Palestine*) مشهورترین کتاب اوست.

ایلان پایه اصیل ترین، ساختار شکن ترین و صریح ترین مورخ در میان مورخان جدید اسرائیل است.

آوی شلایم

نویسنده کتاب سه جهان

کتاب تاریخچه نزاع اسرائیل و فلسطین بهترین مدخل برای آشنایی با یکی از طولانی ترین استعمارگری های شهرک نشین تاریخ است.

عبدالرزاق تکریتی

ریس بنیاد آموزشی عربی آمریکایی در مطالعات عرب

ایلان پایه، با بیانی روشن و موجز، پرده از تاریخ وحشیانه صدسال اشغال و آپارتاید ظالمانه اسرائیل برمی دارد و درکی عمیق از ریشه های اصلی مناقشه کنونی در اختیارمان می گذارد.

گریس بلیکلی

نویسنده کتاب سرمایه داری کرکس صفت

www.ketab.ir

۸	سپاسگزاری مترجم
۹	مقدمه
۱۱	[۱] درگیری کی و کجا شروع شد؟
۲۵	[۲] سال‌های بی‌تنش، ۱۹۱۸ تا ۱۹۲۶
۳۱	[۳] چرا جنبش صهیونیستی شروع به پاک‌سازی قومی کرد؟
۳۷	[۴] اتفاقات سال ۱۹۲۹
۴۱	[۵] قیام بزرگ عربی، ۱۹۳۶ تا ۱۹۳۹
۴۹	[۶] در مسیر نکبت، ۱۹۴۰ تا ۱۹۴۷
۵۹	[۷] قطعنامه تقسیم و دعوت بآن
۶۵	[۸] پاک‌سازی قومی فلسطین
۷۷	[۹] پس از نکبت: اسراییل و فلسطین، ۱۹۴۸ تا ۱۹۶۷
۸۰	[۱۰] در مسیر جنگ شش‌روزه، ۱۹۶۷
۹۳	[۱۱] ساختن بزرگ‌ترین زندان‌های دنیا، ۱۹۶۷ تا ۲۰۰۰
۱۰۷	[۱۲] مابین دو انتفاضه، ۱۹۸۷ تا ۲۰۰۰
۱۲۱	[۱۳] انتفاضه دوم، سال ۲۰۰۰
۱۲۵	[۱۴] اسراییل و فلسطین در قرن بیست‌ویکم
۱۳۷	[۱۵] زمینه تاریخی و اخلاقی ۷ اکتبر ۲۰۲۳
۱۴۱	نتیجه‌گیری
۱۴۷	برای مطالعه بیشتر
۱۴۹	نمایه

مقدمه

از وقتی که حماس در هفت اکتبر ۲۰۲۳ در عملیات طوفان الاقصی به اسرائیل حمله کرد، چشمان دنیا به کشور می دوخته شده که حتی درباره نامش توافقی وجود ندارد؛ اسرائیلی‌ها این سرزمین را *Eretz Israel* به معنی اسرائیل بزرگ می‌نامند و فلسطینی‌ها آن را *Palestine* می‌خوانند. در هفت اکتبر، حدود ۱۲۰۰ اسرائیلی - که تعداد زیادی از آنها غیرنظامی بودند - جانشان را از دست دادند و ۲۴۰ نفر گروگان گرفته شدند. که هنوز بیشتر آن‌ها به خانه‌هایشان بازنگشته‌اند. اسرائیل هم با عملیاتی به نام «شبه شیرهای آهنین» تلافی کرد و تا الان بیش از ۳۰ هزار فلسطینی را کشته است.^۱ از این تعداد، تقریباً یک سوم آن‌ها کودک بوده‌اند. آنچه در ادامه می‌خوانید تاریخی است مختصر از اینکه چه عواملی موجب بروز این رویدادها شده. هم آن کسانی که تازه با این نزاع آشنا شده‌اند و هم کسانی که سال‌هاست برای

۱. در زمان ترجمه این کتاب، طبق آماري که رویترز در اول اکتبر ۲۰۲۴ ارائه داده، این عدد به بیش از ۴۱ هزار و ۵۰۰ نفر رسیده است. شبکه الجزیره در اول ژانویه ۲۰۲۵ این عدد را بیش از ۴۶ هزار نفر اعلام کرده است [مترجم].

برقراری صلح و عدالتِ این منطقه کنشگری می‌کنند مخاطبان این کتاب به حساب می‌آیند.

البته نباید شروع این اختلاف را هفت اکتبر بدانیم؛ آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد، وقتی داشت وحشیگری‌های حماس را محکوم می‌کرد، به همگان متذکر شد که فلسطینی‌ها، پس از پیروزی اسرائیل در جنگ شش‌روزهٔ سال ۱۹۶۷، زیر یوغ «۵۶ سال اشغالِ خفقان‌آور» بوده‌اند. حرف درستی است، اما ریشه‌های این درگیری به زمانی دورتر برمی‌گردد، حتی قبل از تأسیس اسرائیل در سال ۱۹۴۸. آغاز آن را باید اواخر قرن نوزدهم بدانیم. مثل تمام جنبه‌های این نزاع، دربارهٔ تاریخ وقایع آن نیز اختلاف‌نظرها زیاد است - و به سبب منافع سیاسی فراوان و قطبی‌شدن طرفین نزاع نیز به ابهامات آن دامن زده است. اما من مورخم، و کارم حرف‌زدن از بسترهای تاریخی و زمینه‌های شکل‌گیری وقایع است، هرچند چنین کاری به معنای توجیه این وقایع نیست.

برای اینکه بفهمید چرا این درگیری تا این اندازه حل‌ناپذیر شده، باید ماجرا را از ورود اولین شهرک‌نشین‌های یهودی به فلسطین تاریخی آغاز کنم و سپس روایت را تا همین امروز دنبال کنم و اتفاقات بزرگ، شخصیت‌ها و روند وقایع را برایتان توضیح دهم. ادعا نمی‌کنم - بفهمایم جامع‌اند؛ کسانی که می‌خواهند موضوع را عمیق‌تر بررسی کنند می‌توانند با آثار پرشماری که دهه‌هاست در این زمینه نوشته شده مراجعه کنند. اما فکر می‌کنم هر کسی که در برابر ظلم و ستم می‌ایستد می‌تواند مبانی آنچه را اکنون به‌عنوان نزاع اسرائیل و فلسطین می‌شناسیم درک کند. تلاشم این است که این موضوع را برایتان روشن کنم.